

РЕШЕНИЕ

№ 19314

гр. София, 23.11.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

СОФИЙСКИ РАЙОНЕН СЪД, 182, в публично заседание на двадесет и трети октомври през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: Я.Е.В.П.

при участието на секретаря Ц.И.Я.

като разглежда докладваното от Я.Е.В.П. Гражданско дело № 20221110119021 по описа за 2022 година

Производството е по реда на глава XIII от Гражданския процесуален кодекс.

Образувано е по искова молба от П. Н. Б. срещу /ФИРМА/ за признаване за незаконна издадената заповед № 100/22.12.2021 г. на Съвета на Директорите на /ФИРМА/, с която на ищеца било наложено дисциплинарно наказание „предупреждение за уволнение“ и нейната отмяна.

В исковата молба се твърди, че оспорената заповед не отговаря на изискванията на чл. 195 КТ. Сочи се, че същата е постановена в нарушение на чл. 193, чл. 194, чл. 187, ал. 1, т. 9 и чл. 189 КТ. Твърди се, че в заповедта не е посочено кога и къде е извършено нарушението, същото не било и ясно формулирано, което ограничавало правото на защита на служителя. Не била съобразена тежестта на нарушението, а било налице само формално позоваване на чл. 189 КТ. Не били обсъдени обясненията на служителя. Същият твърди, че правото му на защита било нарушено. Моли заповедта да бъде отменена като незаконна. Претендира разноски за производството.

В срока по чл. 131 ГПК ответникът е подал писмен отговор на исковата молба, с който оспорва предявеният иск като неоснователен. Излага подробни съображения относно фактите, които били взети предвид при налагане на дисциплинарното наказание. Сочи, че установените от работодателя липси се дължали на бездействие на ищеца, който не бил съхранил и опазил имуществото на работодателя, като установената липса на гориво била в размер на 16 878,77 литра. Оспорва твърденията на ищеца, че е налице неяснота в заповедта за уволнение, както и нарушения на посочените разпоредби на КТ. Моли предявеният иск да бъде отхвърлен като неоснователен. Претендира разноски.

В проведеното по делото открито съдебно заседание ищецът поддържа

предявения иск, а ответникът го оспорва.

Съдът, на основание чл. 235 ГПК, като взе предвид събраните по делото и относими към разрешаване на спора доказателства поотделно и в тяхната съвкупност, приложимите правни норми, както и доводите и съображенията на страните, приема за установено от фактическа и правна страна следното:

Предявен е конститутивен иск с правна квалификация по чл. 357, ал. 1, във вр. с чл. 188, т. 2 КТ.

По този иск в доказателствена тежест на ищеца е при условията на пълно и главно доказване да докаже следните факти: наличие на трудово правоотношение с ответника.

В доказателствена тежест на ответника е да докаже е при условията на пълно и главно доказване да докаже следните факти: възникването и законосъобразното упражняване на потестативното право да наложи процесното дисциплинарно наказание, както и спазване на формалната процедура за това в това число че е изискал писмени обяснения от служителя по реда на чл. 193 КТ; че е спазил сроковете по чл. 194 КТ; че издадената от ответника заповед за налагане на дисциплинарното наказание отговаря на изискванията по чл. 195 КТ – посочени са нарушителят, нарушението и кога е извършено, наказанието и законният текст, въз основа на който се налага.

С доклада по делото на основание чл. 146, ал. 1, т. 3 и 4 ГПК са отделени като безспорни между страните и ненуждаещи се от доказване следните обстоятелства: наличието на съществуващо между страните трудово правоотношение по трудов договор № 55 от 14.12.2017 г., изменен с допълнителни споразумения, последното от които допълнително споразумение № 4/15.03.2021 г., по силата на който ищецът заема длъжността „директор на клон“ в дружеството ответник, както и че със заповед от 22.12.2021 г. на ищеца е наложено дисциплинарно наказание „предупреждение за уволнение“ на посоченото в нея основание.

Посочените факти се установяват и от представените по делото писмени доказателства: трудов договор № 55 от 14.12.2017 г., длъжностна характеристика за длъжността „директор“ на клон „М.Б.“, допълнително споразумение № 4/15.03.2021 г., заповед № 100 от 22.12.2022 г. на Съвет на директорите на /ФИРМА/.

От длъжностната характеристика на ищеца се установява, че същият ръководи цялостната дейност на клона на дружеството, съобразно изискванията на ТЗ, Устава на дружеството, вътрешните правила на дружеството, разработената от него стратегия и правилата на добрите търговски практики (т. I.1. и т. I.2. от длъжностната характеристика). Същевременно същият се разпорежда с активите на клона и упражнява контрол по поддръжката и експлоатацията на дълготрайните материални активи (ДМА), съгласно процедурния регламент, очертан в утвърдените вътрешни правила (т. I.9. от длъжностната характеристика).

По делото е представен доклад от Г.С. – ръководител на отдел „Административно-стопански, обществени поръчки и управление на собствеността и инвестициите“ в дружеството ответник. От представения доклад се установява, че този служител, съвместно със служителя В. Т., извършил проверка в клон „М.Б.“ за периода от 18.10. – 20.10.2021 г. относно получаването, отчета на използването на горивото за отопление, извършените

инвентаризации и наличието на гориво в момента. Установило се, че получаването на горивото се извършва от двама члена – Ж.Д., огняр, и М.Й., счетоводител. Те извършвали и останалите проверки за наличие на гориво и инвентаризации. На 12.10.2021 г. установили, че значителна част от горивото липсва, а останалата част е негодна за използване. Ищецът заявил, че подозира, че горивото е изтекло от цистерната през пробита тръба на тръбопровода към котелното. Проверяващите не констатирали наличие на изтичане на такова значително количество гориво – 16601 л. Предложили да се направи ревизия и да се потърси отговорност от материално отговорните лица.

Представени са заповед № 97 от 25.10.2021 г. на директора на клон „М.Б.“ П. Б. и констативен протокол от 25.10.2021 г. От тях се установява, че ищецът, след като липсата на гориво била констатирана, назначил комисия, която да установи наличието на гориво за отопление в цистерните. Комисията констатира, че при оглед на място се установяват външни манипулации върху активи на предприятието – от западната страна в горния край /в скрита от видеонаблюдение зона/ на цистерна с вместимост 50 тона, в която се съхранява наличното гориво, е изрязан отвор, който към датата на проверката бил запушен с подръчни материали. Мрежата, заграждаща цистерните за съхранение на гориво, била срязана от западната страна, като срязването било прикрито със стоманени обтяжни куки, прикрити до стоманобетонния стълб. Приложен е и инвентаризационен опис относно установените наличности гориво при проверката от 25.10.2021 г.

Констатациите от извършената на 25.10.2021 г. проверка се потвърждават и от представената по делото докладна записка от 27.10.2021 г. от Л.Л. – ръководител вътрешен одит, отдел „ООК“ при Централното управление на предприятието. Същият сочи, че подозира, че установените липси се дължат на кражба.

Представено е писмо от 28.10.2021 г. до ищеца от служители на дружеството ответник, с които е изискано даването на писмени обяснения по реда на чл. 193 КТ по повод извършената проверка на 25.10.2021 г. в БХ „З.“, С.М.Б. от Л.Л., при която била установена разлика на наличното гориво със счетоводните документи и наличността на съдовете за съхранение на горивото, а именно липса в размер на 16878,77 литра. Даден е срок за писмени обяснения от ищеца до 5.11.2021 г.

Такива са депозираните от ищеца на 3.11.2021 г. Същият излага подробно установената от него фактическа обстановка около констатираната липса на гориво, като твърди, че същата се дължи на противоправно поведение на служител на предприятието – огняря Ж.Д., който бил признал за кражба на гориво, за извършването на която бил подпомаган от външно за предприятието лице. В тази връзка съобщава и за сформирания от него комисия и установената манипулация на оградата в близост до цистерните и на самата цистерна.

По делото са представени протокол за разпит на свидетели по досъдебно производство № 8245 ЗМ-718/2021 г. на Второ РУ – С.З. Представено е постановление от 17.02.2022 г. на районен прокурор към Районна прокуратура С.З. по досъдебно производство № 8245 ЗМ-718/2021 г. на Второ РУ – С.З. от което е видно, че прокуратурата приема, че има данни за извършено престъпление по чл. 195, ал. 1, т. 3 и 4 във вр. с чл. 194, ал. 1 НК – отнемане от неустановено лице на неустановено количество нафта,

собственост на дружеството ответник, от владението на П. Б. – директор и материалноотговорно лице на клон М.Б. към дружеството, без негово съгласие и с намерение незаконно да бъде присвоено. Констатирано е, че от събраните доказателства не може да се направи извод за авторството на деянието, поради което наказателното производство е спряно на основание чл. 244, ал. 1, т. 2 и ал. 3, във вр. с чл. 199, ал. 1 НПК, чл. 245, ал. 1 НПК.

По делото са разпитани свидетели – Г.С., В. Т. и Л.Л.. Техните показания кореспондират със събраните по делото писмени доказателства, като съдът ги кредитира – същите са непротиворечиви, пълни и достоверни. И тримата свидетели разказват за подадения от ищеца сигнал за изтичане на гориво. Такова изтичане не било установено. След извършените проверки се установило, че липсата най-вероятно се дължи на кражба, като от показанията на свидетеля Л. се установява, че именно ищецът е установил направените в оградата зад цистерната и в самата цистерна отвори, през които вероятно се е осъществявало източването на горивото, по повод на което бил съставен констативен протокол от комисия. Свидетелят Л. сочи, че именно ищецът е подал сигнал към органите на МВР по повод съмненията за извършено престъпление.

От представените по делото писмени доказателства и показанията на свидетелите се установява, че периодичните измервания на горивото се правят от комисия, състояща се от служители в клон „М.Б.“ – огняря Ж.Д. и счетоводителя М.Й.. Според показанията на свидетеля Л. замерването на гориво в цилиндър, който е легнал, е изключително субективна – свидетелят сочи, че няма точна схема за това. Единият член на комисията следвало да се качи на стълба до горната част на цистерната и „по един допотопен начин“, по думи на свидетеля, се бъркало в цистерната с пръчка и така се измервало наличното гориво. Свидетелят сочи, че той извършва такива проверки 18 години и в горната част винаги е горивото, но надолу се утаява вода, която представлява т.нар. „мъртъв обем“. При измерване с въпросната пръчка нямало как да се установи каква част е гориво и каква част е мъртъв обем, като имало фирми, които периодично почиствали цистерните от мъртвия обем. Свидетелят сочи, че преценката относно количеството гориво в цистерната при проверка по този метод е напълно субективна. Свидетелят сочи още, че доколкото в случая единият член на комисията – счетоводителят – е възрастна жена, не виждал как същата би могла да се качи по стълбата до върха на цистерната, където било хлъзгаво. Този, който извършвал проверката с потапяне на пръчката в цистерната, бил огняря Ж.Д., като двамата заедно със счетоводителя отбелязвали докъде е мокра пръчката след потапянето ѝ в цистерната и така се установявало нивото на горивото вътре.

От така посочените доказателства се установява, че вредата не е с неустановен произход – напротив, има достатъчно данни, че е налице кражба на посоченото в заповедта за налагане на дисциплинарно наказание количество гориво, макар според данните от досъдебното производство на Районна прокуратура – С.З. към момента да няма категорични данни за авторството на деянието.

В исквата си молба ищецът се позовава на нарушения на чл. 189, чл.194, ал. 1, и чл. 195 КТ при налагане на дисциплинарното наказание.

В тази връзка съдът намира следното:

Съгласно трайната практика на Върховния касационен съд (например решение № 78 от 11.04.2018 г. по гр. д. № 1835/2017 г. на ВКС, IV г.о.),

заповедта, с която се налага дисциплинарно наказание, следва да бъде ясно мотивирана и по начин, че да са ясни съществените признаци на деянието от обективна страна, времето и мястото на извършването му. Важното е от съдържанието на заповедта да следва несъмненият извод за същността на фактическото основание, поради което е наложено дисциплинарното наказание и работникът или служителът да има възможност да разбере причината, поради която е санкциониран, а съдът да може да извърши проверка и въз основа на това да заключи дали наказанието е наложено законосъобразно. В случаите, когато мотивите са изложени в друг писмен документ, с което само по себе си не се нарушава чл. 195, ал. 1 ГПК, същественото е този документ също да е станал достояние на работника или служител. Не е задължително този документ непременно да изхожда от работодателя. Когато дисциплинарното нарушение е осъществявано в рамките на определен период, а спецификата на изпълняваната работа или характера на самото нарушение не позволява откриване на точния ден и час на извършването му, а контролирането им е възможно само като краен резултат, изискванията на чл. 195, ал. 1 КТ са изпълнени с посочване на периода на извършването му. Когато нарушението, изразяващо се в бездействие - неизпълнение на възложени трудови функции, е продължавало за определен период, вкл. и до откриването му, изискванията на чл. 194 ал. 1 КТ и чл. 195 ал. 1 КТ са изпълнени с посочване на момента на откриването му, тъй като извършването на нарушението и момента на откриването му съвпадат. Така даденото тълкуване е съобразено с целта на законодателя – задължението на работодателя да мотивира заповедта за дисциплинарно наказание е с оглед възможността да се прецени изискването за еднократност на наказанието, да се съобразят сроковете по чл. 194 КТ и да се гарантира правото на наказаният работник или служител да се защити ефективно. В този смисъл, от значение е дали изложените в заповедта мотиви са достатъчни за удовлетворяване на тези изисквания, и ако отговорът е положителен, заповедта е мотивирана по смисъла на чл. 195 ал. 1 КТ.

В случая съдът намира, че заповедта за налагане на дисциплинарно наказание е немотивирана по смисъла на чл. 195, ал. 1 КТ. Същата препраща към два документа – писмените обяснения на служител от 3.11.2021 г. и решение на Съвета на директорите на дружеството от 22.12.2021 г., което не е представено по делото и няма данни за връчването му на ищеца.

Нарушението е описано по следния начин: че ищецът в качеството си на длъжностно лице „не е съхранил/опазил имуществото на /ФИРМА/, клон М.Б., което задължение е уредено в длъжностната характеристика, Търговския закон и добрите търговски практики и е допуснал щета за /ФИРМА/, която се изразява в липса на гориво в размер от 16878,77 литра котелно гориво и на стойност 37 341,65 лева“. В мотивите към заповедта са изложени единствено обстоятелствата, които работодателят е взел предвид при определяне тежестта на нарушението. Отбелязано е, че нарушението е констатирано на заседанието на Съвета на директорите на /ФИРМА/ на 22.12.2021 г. при разгледан доклад по случая.

На първо място липсва описание на нарушението от фактическа страна – неясно е какви са съществените признаци на деянието от обективна страна и с какви действия или бездействия ищецът не е изпълнил задълженията си съгласно „длъжностната характеристика, Търговския закон и добрите търговски практики“. Не става ясно и в какво се изразява поведението на ищеца, с което е „допуснал щета“ за работодателя, изразяваща се в липсата на

гориво – дали същият е нанесъл щетата с конкретни свои действия или се касае за бездействие – неупражняване на контрол върху подчинените му служители. Съдът в настоящото производство не може да прави предположения каква е волята на работодателя при така оскъдното описание на нарушението. Същевременно не са посочени никакви конкретни задължения, които ищецът не е изпълнил, за да стане ясно в какво се изразява противоправността на поведението му.

На следващо място не е посочено времето на извършване на нарушението – нито дата, нито период на извършване на твърдяното нарушение. Отбелязано е, че същото е „констатирано“ на 22.12.2021 г., а писмените обяснения от служителя са изискани във връзка с проверка, извършена на 25.10.2021 г. – дата, предхождаща посочената в заповедта за налагане на дисциплинарно наказание дата на констатиране на нарушението. Същевременно въпреки че по делото има достатъчно данни кога е констатирана липсата на гориво и какви действия са предприети в тази връзка, нито в заповедта, нито в искането по чл. 193, ал. 1 КТ за представяне на писмени обяснения е описан период на извършване на нарушението. Не става ясно дали работодателят приема, че същото е извършено на 25.10.2021 г. – датата на проверката, или в предходен момент, предвид данните от докладите и констативните протоколи, представени по делото, или на 22.12.2021 г., когато нарушението е „констатирано“, както е посочено в заповедта за дисциплинарно наказание. Допустимо е при определена категория нарушения датата на тяхното откриване да съвпада с датата на извършването им, но в тази връзка не са изложени никакви мотиви в заповедта, а и от самата нея не става ясно дали работодателят приема, че нарушението е открито на 22.12.2021 г. или в по-ранен момент.

При това положение невъзможна е и преценката за спазване на срока за налагане на дисциплинарното наказание по чл. 194, ал. 1 КТ, което е самостоятелно основание за отмяна на дисциплинарното наказание.

Освен това, както беше отбелязано, писмени обяснения са изискани от служителя по повод проверка, извършена на 25.10.2021 г., а не и по повод „констатирано на 22.12.2021 г. нарушение при разгледан доклад по случая“, за който доклад няма данни да е връчван на служителя и същият да е бил запознат с него нито преди издаване на заповедта, нито впоследствие. По случая е изготвен доклад от Г.С., както и докладна записка от Л.Л., като не става ясно кой от двата доклада се визира в заповедта за налагане на дисциплинарно наказание и кой е неговият автор, поради което заповедта не е мотивирана и в тази си част.

С оглед значителните дефицити при мотивиране на заповедта за дисциплинарно наказание, за съда е невъзможно да извърши преценка какво е вмененото на ищеца дисциплинарно нарушение – липсва описание на същественият му признаци от обективна страна – и дали същото е извършено от него, нито дали са спазени сроковете за налагане на дисциплинарното наказание, нито относно спазване на процедурата по чл. 193 КТ, предвид оплакванията в исковата молба, че работодателят не е взел предвид обясненията на ищеца при налагане на дисциплинарното наказание.

При това положение предявеният иск е основателен и като такъв следва да бъде уважен.

При този изход на спора право на разноски има ищецът. Съгласно представения списък по чл. 80 ГПК същите са в размер от 500 лв. – заплатено

адвокатско възнаграждение съгласно договор за правна защита и съдействие, съдържащ и разписка за платената сума.

Така мотивиран, Софийски районен съд

РЕШИ:

ОТМЕНЯ по иск с правна квалификация чл. 357, ал. 1, във вр. с чл. 188, т. 2 КТ, предявен от П. Н. Б., ЕГН *****, с адрес: /АДРЕС/ срещу /ФИРМА/, ЕИК *****, с адрес /АДРЕС/, заповед № 100 от 22.12.2021 г. на директора на Съвет на директорите при /ФИРМА/, ЕИК *****, с която на основание чл. 187, т. 9, вр. чл. 188, т. 2 КТ на П. Н. Б., ЕГН *****, е наложено дисциплинарно наказание "предупреждение за уволнение" за допуснати нарушения на трудовата дисциплина, изразяващи се в това, че в качеството си на длъжностно лице не е съхранил/опазил имуществото на /ФИРМА/, клон М.Б., което задължение е уредено в длъжностната характеристика, Търговския закон и добрите търговски практики и е допуснал щета за /ФИРМА/, която се изразява в липса на гориво в размер от 16878,77 литра котелно гориво и на стойност 37 341,65 лева, **като НЕЗАКОНОСЪОБРАЗНА.**

ОСЪЖДА /ФИРМА/, ЕИК *****, с адрес /АДРЕС/, да заплати на П. Н. Б., ЕГН *****, с адрес: /АДРЕС/, сумата от **500 лв.**, представляваща направени по делото разноски.

Решението подлежи на обжалване по реда на глава XX от Гражданския процесуален кодекс пред Софийски градски съд в двуседмичен срок от връчването му на страните.

Съдия при Софийски районен съд: _____